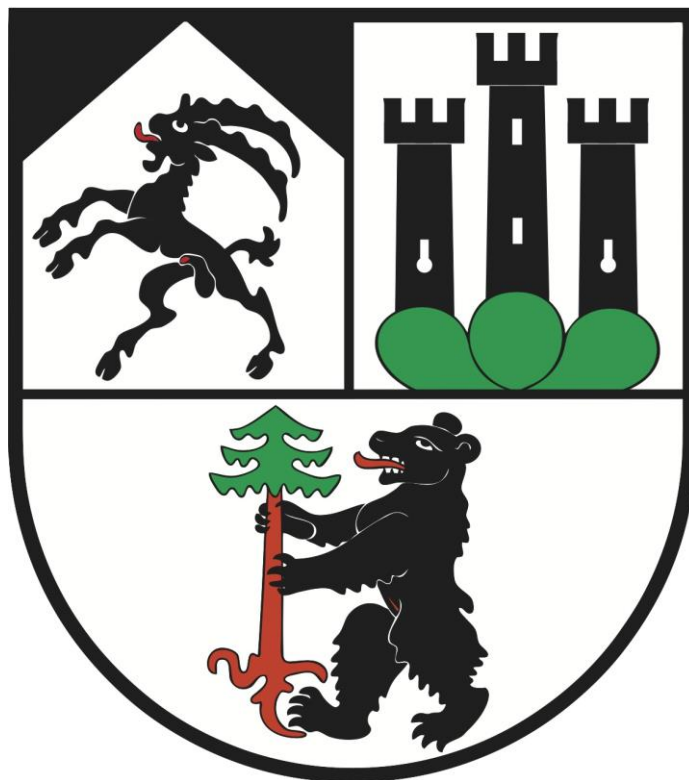


Cumün da Zernez



MISSIVA

per las votaziuns cumünalas a l'urna dals

27 settember 2020

Votaziuns cumünalas

- 1** **Approvaziun da la revisiun parziala**
 - **da la constituziun cumünala**
e
 - **da la ledscha da votaziun e d'elecziun cumünala**
e
 - **da la ledscha (nouva) da scoula cumünala**
 - 2** **Approvaziun da la revisiun parziala da la ledscha d'impostas cumünala**
 - 3** **Approvaziun da la revisiun parziala da la ledscha da pumpiers cumünala**
-

Stimadas votantas e stimats votants

Votantas e votants dal Cumün da Zernez vegnan clamats a l'urna. Il suveran ha da decider sur da differents affars cumünals chi sun manzunats in quista missiva. Tenor art. 22 da la constituziun cumünala ha la cumünanza a l'urna l'ultim pled in chapitel schi'd es da decider sur da revisiuns e/o introducziuns da ledschas novas cumünalas.

Eir tenor la constituziun cumünala, art. 35 ha la radunanza cumünala l'incumbenza da trattar quists affars e da rinviar lura l'affar a la votaziun a l'urna. Quai es gnü fat illas radunanzas cumünalas dals 22 gën e dals 19 avuost 2020.

Ils singuls affars cullas propostas correspondentas vegnan descrits in quista missiva.

La suprastanza cumünala dumonda da tour part a quista votaziun a l'urna e cun quai as participar ad ün pass democratic fich important in nos pajais.

Zernez, settember 2020

Cumün da Zernez

Suprastanza cumünala

Als 6 mai 2019 d'eira entrada ün'iniziativa dal pövel suottascritta da 108 votantas e votants dal Cumün da Zernez. Principalmaing pretendeva l'iniziativa da strichar la rapreschantanza obligatorica da las fracziuns i'ls gremis da la suprastanza cumünala e dal cussagl da scoula our da la constituziun cumünala ed oura da la ledscha da votaziun e d'elecziun cumünala.

Il titel original d'iniziativa es il seguaint:

INIZIATIVA
da la ledscha e da la constituziun
„Per üna suprastanza cumünala ed ün cussagl da scoula legitimà democraticamaing“
Ingüns sezs prescrits per las singulas fracziuns, dimpersè tscherna libra dals
candidats!

Illa radunanza cumünala dals 19 avuost 2020 han lura las votantas e'ls votants approvà cun 40 cunter 2 vuschs l'iniziativa e cun quai confermà la voluntà dals 108 iniziants.

La suprastanza cumünala vaiva proponü d'approvar l'iniziativa cun seis müdamaints illa constituziun cumünala ed illa ledscha da votaziun e d'elecziun cumünala.

In seguit a l'andamaint da la radunanza cumünala manzunada han lura ils prüms tschinch suotsegnants da l'iniziativa Domenic Toutsch, Hermann Thom, Linard Godly, Jürg Wirth e Reto Lehner retrat l'iniziativa, quai chi'd es pussibel tenor artichel 23 da la constituziun cumünala.

Cun quista retratta nun han las votantas e'ls votants da decider sur da l'iniziativa in üna votaziun a l'urna. Ils müdamaints pretais tenor iniziativa sun resguardats plainamaing illas revisiuns parzias da la constituziun cumünala e da la ledscha da votaziun e d'elecziun cumünala chi'd es gnüda preschantada eir a la radunanza cumünala dals 19 avuost 2020 e deliberada a man da quista votaziun a l'urna.

Las dumondas da votaziun sun:

Voul Ella/El ..

1 approvar la revisiun parziala

- **da la constituziun cumünala**
e
- **da la ledscha da votaziun e d'elecziun cumünala**
e
- **la ledscha (nouva) da scoula cumünala**

Davo tschinch ons d'experienzas fattas i'l cumün fusiunà s'ha la suprastanza cumünala fat impissamaints plü profuonds a regard differents temas chi sun per part descrits illa constituziun cumünala, illa ledscha da votaziun e d'elecziuns ed uossa nouv eir illa ledscha da scoula cumünala. Ils respunsabels rapreschantants dal suveran propuonan üna adattamaint da la legislaziun cumünala per pudair manar il cumün ed organisar las fatschendas cumünalas adequatamaing e resguardand las experienzas fattas i'ls ultims ons, cun resguardar ün ad ün las pretaisas da l'iniziativa manzunada in quista missiva.

La suprastanza cumünala ha impustüt adattà ils seguaints puncts principals (sainza manzunar correcturas marginalas, redacziunalas e da numeraziuns):

Constituziun cumünala

<i>Artichel pertoc</i>	<i>Descripziun in fuorma da chavazzins</i>
Art. 11 e 12	Reglà plü bain l'agir in cas da demischiuns/entradas in uffizi d'urant üna perioda d'uffizi.
Art. 16	Defini plü cler l'independenza da la cumischiun sindicatoria.
Art. 22 e 24 e 25	Precisà minimalmaing l'agir in cas d'entradas d'iniziativas e/o moziuns.
Art. 30	Adattà a la nouva ledscha chantunala davart il princip da trasparenza ed al nouv sistem electronic d'infuormaziun (DIS).
Titel	Adattà il titel.
Art. 33 e 34	Precisà l'artichel.
Art. 35	Augmantà ils dis da publicaziun da la bannida e da las actas da la radunanza cumünala.
Art. 35, al. d)	Precisà e rinforzà la cumpetenzza finanziaria da la radunanza cumünala per expensas unicas.
Art. 35, al. e)	Precisà e rinforzà la cumpetenzza finanziaria da la radunanza cumünala per expensas annualas.
Art. 36, al. a)	Reglà nouv la cumpetenzza finanziaria da la radunanza cumünala resp. da la votaziun a l'urna cun limitar la pussibilità d'ün referendum facultativ pür a partir d'ün import da sur 3 milliuns francs per expensas unicas.
Art. 36, al. b)	Reglà nouv la cumpetenzza finanziaria da la radunanza cumünala resp. da la votaziun a l'urna cun limitar la pussibilità d'ün referendum facultativ pür a partir d'ün import da sur 1 milliun francs per expensas annualas.
Art. 38	Surtut la proposta tenor iniziativa dals 6 mai 2019.
Art. 40	Redot la cifra minimala da commembers da suprastanza preschaints per trar decisiuns.
Art. 42	Adattà al fat cha'l Chantun prevezza be plü ordinaziuns (Verordnungen) invezza da reglamaints ed uordens (Reglemente etc.).
Art. 43, al. a)	Corret il fat, cha commembers da la direcziun operativa nu vegnan elets (gewählt), dimpersè impiegats (angestellt); ppl guardar art. no. 54a.
Art. 43, al. c)	Adattà a las circumstanzas actualas.
Art. 47a	Agiunt ün artichel chi regla la pussibilità da pudair delegar incumbenzas chi suprastan a la suprastanza cumünala inavant ad organisaziuns subordinadas, sco per exaimpel a la direcziun operativa, a cumischiuns e/o ad organs.
Art. 50	Surtut la proposta tenor iniziativa dals 6 mai 2019.
Art. 51, al. a)	Precisà il fat, cha'l cussagl da scoula fa la proposta d'ingaschamaint/demischiun dal mainascoula a man da la suprastanza cumünala.
Art. 51, al. b)	Precisà il fat, cha'l cussagl da scoula ingascha e relascha personal d'instrucziun (magisters etc.)
Art. 54	Precisà ils noms da las secziuns cumünalas cun includer eir la secziun da la scoula cumünala. Il mainascoula dess pudair far part davo il schogliment dal Consorzi da scoulas A-Z cun tuot ils drets e dovairs a la direcziun operativa e rapreschantar uschè cun plaina vusch la scoula cumünala ill'organisaziun cumünala.
Art. 54a	Agiunt ün artichel chi regla l'agir preparatoric in connex cun ingaschamaints da commembers da la direcziun operativa.
Art. 55	Corret il titel da l'artichel ed adattà uschè il fat, cha commembers da la direcziun operativa vegnan ingaschats e na elets.

Art. 65	Annullà.
Art. 66	Annullà.
Art. 68	Adattà cun las datas correspondentas.

Ledscha da votaziun e d'elecziuns

Artichel pertoc	Descripziun in fuorma da chavazzins
Art. 1	Adattà, causa na plü relevant.
Art. 5 e 6	Adattà uschè, cha d'urant las dumengias da votaziuns/elecziuns es be plü a Zernez averta/missa sü ün'urna custodida. Illas fracziuns da Brail, Susch e Lavin nun vegn plü gestida ün'urna d'urant la mezz'ura la dumengia da votaziuns/elecziuns. I resta adüna la pussibilità da trametter per posta obain da büttar aint la documainta da votaziun illa chartera cumünala illas fracziuns fin cuort avant la serrada da l'urna a Zernez a la dumengia da votaziun.
Art. 14, al. 2	Augmantà ils dis da publicaziun da la bannida e da las actas da la radunanza cumünala.
Art. 18, al. 1 e 3	Adattamaint da precisun.
Art. 19	Surtut la proposta tenor iniziativa dals 6 mai 2019.
Art. 19a	Nouv artichel chi resümescha l'elecziun dals gremis politics cun respectar l'idea da l'iniziativa dals 6 mai 2019.
Art. 20	Annullà causa resguardà i'l nouv artichel 19a.
Art. 20a	Adattà impustüt eir cul fat, ch'in ün prüm scrutin nun es üna candidatura necessaria.
Art. 21	Adattà impustüt cul fat, ch'in ün seguond scrutin es üna candidatura obligatoria.
Art. 22	Annullà causa resguardà i'l nouv artichel 19a.
Art. 23	Annullà causa resguardà i'l nouv artichel 19a.
Art. 24	Annullà causa resguardà i'l nouv artichel 19a.
Art. 25	Adattà cun fats organisatorics.
Art. 25a	Nouv artichel chi regla ils termins e l'agir in cas da mancanzas da candidaturas.
Art. 26	Annullà causa integraziun da quist artichel i'l nouv artichel 25a.
Art. 28	Adattà cun las datas correspondentas.

Ledscha da scoula (nouva ledscha cumünala)

Davo il schoglimaint dal Consorzi da scoulas A(rdez) fin Z(ernez) süls 31 lügl 2016 s'ha stuvü ir vi da la lavur da s-chaffir la legislaziun cumünala per l'organisaziun da la scoula. Oriundamaing vaiva il cussagl da scoula l'intenziun da s-chaffir ün uorden da scoula, quai cha'l departamaint chantunal respunsabel nun ha permiss. Il Chantun GR pretenda in similis cas üna ledscha da scoula e na (be) ün uorden. La differenza es quella, ch'üna ledscha cumünala sto gnir approvada da la votaziun a l'urna ed ün uorden po percenter gnir approvà (be) la suprastanza cumünala.

Perquai s'ha s-chaffi quista ledscha (nouva) cumünala da scoula preschainta. Quista ledscha regla tanter oter ils seguaints puncts principals:

I. Disposiziuns generalas	Organisaziun, structura e spüertas da scoula.
II. La magistraglia	Ingaschamaint da la magistraglia.
III. Il mainascoula	Organisaziun direcziun da scoula e dal mainascoula.
IV. Il secretariat da scoula	Descripziun dal secretariat da scoula.
V. Il cussagl da scoula	Drets e cumpetenzas e dovairs dal cussagl da scoula.
VI. Chüra da dret	Pussibilitats legalas.
VII. Disposiziun finalas	Aboliziun ed entrada in vigur.

Il sböz da quista ledscha es gnü preparà per gronda part dal cussagl da scoula. La suprastanza cumünala ha in seguit adattà il sböz a basa da lur propostas in connex cullas revisiuns da la constituziun cumünala e da la ledscha da votaziun e d'elecziun tenor descripziuns precedaintas.

Il Cumün da Zernez es per definiziun illa constituziun cumünala ün cumün da lingua rumantscha. Perquai pretenda il Chantun Grischun cha las ledschas cumünalas sun scrittas illa lingua costituziunala e cun quai sto la ledscha eir gnir approvada in quista lingua, in quist cas in Rumantsch, idiom vallader (art. 5).

Perquai vala la versiun rumantscha sco versiun legalmaing valabla ed uschè eir sco versiun uffiziala.

L'entrada in vigur da las duos revisiuns parzias da la constituziun cumünala e da la ledscha da votaziun e d'elecziun e da la ledscha nouva da scoula es previsa davo l'approvaziun tras la votaziun a l'urna süls 1. schner 2021.

La documainta da detagl as po retrar pro'l fanestrigl da l'administraziun cumünala e/o sülla pagina d'internet www.zernez.ch.

La radunanza cumünala Tillas/Tils racumonda cun 39 vuschs SCHI e 2 vuschs NA, stimadas votantas e stimats votants, d'approvar

- la revisiun parziala da la constituziun cumünala
e
- la revisiun parziala da la ledscha da votaziun e d'elecziun cumünala
e
- la ledscha (nouva) da scoula cumünala

sco deliberà e rinvià da la radunanza cumünala ed uschè da scriver ün SCHI sül fögl da votaziun.

2 approvar la revisiun parziala da la ledscha d'impostas cumünala

Adattamaints vi da la ledscha d'impostas superiura (chantunala) han per consequenza, cha'ls cumüns han eir d'adattar lur ledschas d'impostas cumünalas. Quista lavur es gnüda fatta a basa da la ledscha d'impostas da muostra missa a disposiziun da l'uffizi chantunal d'impostas.

La radunanza cumünala ha deliberà e rinvià la revisiun parziala da la ledscha d'impostas preschainta a man da quista votaziun a l'urna, sainza far adattamaints e/o müdamaints da la proposta preschantada da la suprastanza cumünala.

Ils puncts principals e relevants da la revisiun sun:

Art. 1, al. 3 b)	Nouv term per la taxa da cura (vegl); taxa da giasts o da pernottaziun (nouv)
Art. 6 ff	Divers artichels scholts in connex cun l'inchasch da l'imposta sün iertas e donaziuns
Art. 13	Pitschen müdamaint a regard la determinaziun dals chans
Art. 14	Adattamaint, per cha la suprastanza cumünala ha la pussibilità da definir i'l rom da l'uorden da taxas l'otezza da l'import da l'imposta da chans tanter 100.00 chf (minimal) e 300.00 chf (maximal)
Art. 18 ff	Pitschens adattamaints a la ledscha superiura
Art. 21, al. 2	Alinea es gnüda strichada causa cha l'alinea precedainta regla fingià quist fat

Il Cumün da Zernez es per definiziun illa constituziun cumünala ün cumün da lingua rumantscha.

Perquai vala la versiun rumantscha sco versiun legalmaing valabla ed uschè eir sco versiun uffiziala.

L'entrada in vigur da quista revisiun parziala es previssa davo l'approvaziun tras la votaziun a l'urna sùls 1. schner 2021.

La documainta da detagl as po retrar pro'l fanestrigl da l'administraziun cumünala e/o sülla pagina d'internet www.zernez.ch.

La radunanza cumünala Tillas/Tils racumonda cun unanimità da vuschs, stimadas votantas e stimats votants, d'approvar

• **la revisiun parziala da la ledscha d'impostas cumünala sco deliberà e rinvià da la radunanza cumünala ed uschè da scriver ün SCHI sül fögl da votaziun.**

3 approvar la revisiun parziala da la ledscha da pumpiers cumünala

Experienzas fattas d'ürant ils prüms ons culla nouva ledscha da pumpiers han dat andit a pitschens adattamaints vi da quista ledscha cumünala.

La radunanza cumünala ha deliberà e rinvià la revisiun parziala da la ledscha da pumpiers preschainta a man da quista votaziun a l'urna, sainza far adattamaints e/o müdamaints da la proposta preschantada da la suprastanza cumünala.

Ils puncts principals e relevants da la revisiun sun:

Art. 4	Adattamaints per la deliberaziun dal servezzan da pumpiers per mammas davo la paglioula
Art. 17	Adattamaints a regard la taxa da cumpensaziun; la taxa ordinaria vain redotta per 50% per giuvenils in giarsunadi o scolaziun fin e cun 20 ons

Il Cumün da Zernez es per definiziun illa constituziun cumünala ün cumün da lingua rumantscha. Perquai vala la versiun rumantscha sco versiun legalmaing valabla ed uschè eir sco versiun uffiziala.

L'entrada in vigur da quista revisiun parziala es previssa davo l'approvaziun tras la votaziun a l'urna sùls 1. schner 2021.

La documainta da detagl as po retrar pro'l fanestrigl da l'administraziun cumünala e/o sülla pagina d'internet www.zernez.ch.

La radunanza cumünala Tillas/Tils racumonda cun unanimità da vuschs, stimadas votantas e stimats votants, d'approvar

• **la revisiun parziala da la ledscha da pumpiers cumünala sco deliberà e rinvià da la radunanza cumünala ed uschè da scriver ün SCHI sül fögl da votaziun.**

Organisaziun da la votaziun illas fracziuns

La votanta e'l votant ha la pussibilità da dar giò sia documainta da votaziun in differents möds, nempe

- a) da trametter inavo la documainta cumpletta da votaziun a temp a l'administraziun cumünala (Cumün da Zernez, Büro electoral, Center cumünal, Urtatsch 147A, 7530 Zernez).
- b) da büttar la documainta cumpletta da votaziun in üna da las quatter charteras cumünalas in mincha fracziun
- | | | |
|----------|-------------------|--|
| > Brail | Chesa polivalenta | a dretta dal sistem d'infuormaziun digital (DIS) |
| > Zernez | Center cumünal | davant porta |
| > Susch | butia Treffpunkt | dasper il bancomat |
| > Lavin | butia Volg | dasper il sistem d'infuormaziun digital (DIS) |

Las charteras vegnan svödadas l'ultima vouta pro la serrada da l'urna illa fracziun correspudenta.

**Nun invlidar da suottascriver la carta da legitimaziun.
Sainza la suottascripziun es il scrutin invalid !**

- c) da consegnar la documainta cumpletta da votaziun a l'urna in üna da las quatter fracziuns in **dumengia, 27 settember 2020**
- | | | |
|----------|--------------------------|-----------------|
| > Brail | Chesa polivalenta | 09:00 – 09:30 h |
| > Zernez | Center cumünal | 09:45 – 10:15 h |
| > Susch | Chasa da scoula | 09:45 – 10:15 h |
| > Lavin | anteriura chasa cumünala | 09:00 – 09:30 h |